

Operation of The Subdistrict Administrative Organization Child Development Center in Srichomphu District, Khon Kaen Province

Khajonphong Bunson^{1*}

¹Independent academic, Thailand

*Corresponding author. E-mail: Msamrong84@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the operation of the Child Development Center of the Subdistrict Administrative Organization 2) to compare the operation of the Child Development Center of the Subdistrict Administrative Organization, Srichomphu district, Khon Kaen province, Classified by status and work experience. The sample was 158 persons. The research instruments for the data collection were questionnaire with five rating scales. The statistics for data analysis was percentage, mean, standard deviation, and f-test of One-Way ANOVA for proving the hypothesis. A result of this study was found that 1) the management of the Child Care Centre made by the Sub-district Administrative Organization, Srichomphu district, Khon Kaen province, classified in the status, as a whole, was generally in the significantly statistical difference at the level of .05. The committees of the Child Care Centre who gave more ideas than the teachers were generally in the significantly statistical difference at the level of .05. 2) A result of comparing the management of the Child Care Centre made by the Sub-district Administrative Organization, Srichomphu district, Khon Kaen province, classified in the working experience, as a whole and each aspect, was that the differently experienced responders had opinions in the significantly statistical difference at the level of .05.

Keywords: Development Guidelines, Operations, Child Development Center, Subdistrict Administrative Organization

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

ขจรพงศ์ บุญสอน^{1*}

¹นักวิชาการอิสระ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: Msamrong84@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นสภาพและประสิทธิภาพการทำงาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยนี้จำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ F-test (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสภาพ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า ครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสิทธิภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การดำเนินงาน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์การบริหารส่วนตำบล

© 2021 BRJ: Bodhisatva Review Journal

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 หมวด 3 ส่วนที่ 8 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 289 วรรคสอง บัญญัติว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษา อบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550)

จากที่กล่าวมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ชี้ให้เห็นว่าทั้งหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน องค์กรวิชาชีพ ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ต่างมีความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกรูปแบบ และไม่เพียงแต่เฉพาะการจัดการศึกษาภาคบังคับเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา และการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งประชาชนทุกคนย่อมได้รับการศึกษาอบรม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีฐานะเป็นสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และในพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตรา 9 ได้ระบุไว้ว่า หลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขต

พื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า รัฐได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญในด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษาแล้ว ตามความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษา และมาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่นประกอบกับมาตรา 58 บัญญัติว่าให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ 5)พ.ศ. 2546 มาตรา 66 บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา 67 ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่กำหนดไว้ใน (5) (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550)

องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในส่วนของการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการกิจตามอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา แก่ประชาชนในพื้นที่โดยจัดการศึกษาในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อายุ 3 – 5 ปี) รับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 2 – 5 ขวบ เข้ารับการเตรียมความพร้อม ในการดำเนินงานพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังต้องได้รับการพัฒนาด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกำหนดนโยบาย กำหนดวิธีปฏิบัติ และวางเป้าหมายแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างราบรื่น ด้านบุคลากร ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องส่งเสริมให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนางานด้านการจัดการศึกษา ส่งเสริมบุคลากรและพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้บุคลากรในสังกัดทุกฝ่ายให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งยังตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเหมาะสมทางเข้าออกจากตัวอาคารยังไม่เหมาะสม คับแคบ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่ง ยังจัดสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็ก ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางแห่งยังไม่ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กได้มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยอย่างแท้จริง ครูผู้ดูแลเด็กบางคนยังไม่ได้รับการอบรมการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บางแห่งแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่มีความรู้เรื่องการศึกษา ครูผู้สอนบางแห่งยังไม่มีแผนการจัดประสบการณ์ และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ยังไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่ง ยังไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดกิจกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก การมีส่วนร่วมในการจัดสื่อ/ นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครองบางแห่งก็ยังน้อย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนงาน และแนวทางการ

ปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก การสนับสนุนเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งแตกต่างกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานผู้จัดการศึกษาปฐมวัย จะต้องมึบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

จากสภาพปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กล่าวมาผู้ศึกษาจึงมีความสนใจจะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ว่ามีการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไร แล้วมีแนวทางพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยจำแนกเป็นสถานภาพและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยสำรวจ (Survey research) โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น รวมประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 158 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตามแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยยึดตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย 2 ข้อ คือ สถานภาพ และประสบการณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด

องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

5	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน มีปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน มีปัญหามาก
3	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน มีปัญหปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน มีปัญหาน้อย
1	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน มีปัญหาน้อยที่สุด
0	หมายถึง	ระดับการดำเนินงาน ไม่มีปัญหา

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ศึกษาารูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากแนวคิดของ ธาณินท์ ศิลปจารุ (2550)

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

4. นำเสนอแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและตรงต่อเนื้อหาความสอดคล้องของคำถาม นิยาม การใช้ภาษา

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 2 คน และผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบประเมินที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) มีเกณฑ์การใช้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความไม่แน่ใจ ข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วย ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

โดยเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ยุเชี่ยวชาญเสนอแนะนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน

8. นำผลการทดลองมาวิเคราะห์

ก) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ด้วยการเปรียบเทียบคะแนนรายข้อถึงคะแนนรวม (Item correlation) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.02 ถึง 1.00

ข) หาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) มีค่าไม่น้อยกว่า 0.80 ขึ้นไป

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ของคุณภาพเครื่องมือให้สมบูรณ์ทุกข้อ

10. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ที่เกี่ยวกับสถานภาพ และประสบการณ์ โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

2) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าเฉลี่ย ละค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ และแปลผลดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent samples)

4) วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์ โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ one way ANOVA)

5) วิเคราะห์หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านใน 6 ด้าน พบว่า

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ความพอเพียงของงบประมาณที่ใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยสุดในระดับปานกลาง คือ การมีสายการบังคับบัญชางานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านบริหารบุคลากร พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างยั่งยืน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือการส่งเสริมให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ และการกำหนดอัตราค่าจ้างบุคลากรอย่างเหมาะสมกับปริมาณงาน ส่วนข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดในระดับปานกลาง คือ บุคลากรทุกฝ่ายให้ความสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า ทางเข้าออกจากตัวอาคารมีความกว้างที่

สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้สะดวกหากเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ พื้นที่ใช้สอยมีความปลอดภัยและเพียงพอเหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียนรู้ ส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดในระดับปานกลาง คือ การจัดสภาพภายในและภายนอกศูนย์มีความสะอาด ร่มรื่นและปลอดภัย ซึ่งมีอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด พบว่า ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ดูแลเด็กได้รับการอบรมการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนข้อที่ว่าครูผู้สอนมีการวางแผนการจัดประสบการณ์และเรียนรู้หลักการเขียนแผนประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามระบุมีปัญหามีอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครอง ซึ่งมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดประสบการณ์ผู้ดูแลเด็กจากทุกภาคส่วน และส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุดในระดับน้อย คือ การให้โอกาสบุคคลภายนอกมีส่วนร่วมกำหนดโครงสร้างการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงาน ผู้จัดการศึกษาปฐมวัยมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่มีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา การดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย ส่วนข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาน้อยที่สุดในระดับปานกลาง คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง

2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยจำแนกเป็นสถานภาพและประสบการณ์การทำงาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังนี้ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านบริหารบุคลากรไม่แตกต่างกัน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

จากผลการเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามประสิทธิภาพการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านบริหารบุคลากร ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่ น้อย คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน พบว่า

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า มีปัญหามาก คือ ความพอเพียงของงบประมาณที่ใช้ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพล ดอนชวนชม (2552) ซึ่งได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแห่ กอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลกองแห่ ก ผู้ปกครองเด็ก ผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกองแห่ ก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 122 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและการจัดสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion ใช้แบบบันทึกการประชุม พบปัญหาและความต้องพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเสนอแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมของปัญหาการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและถือว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ปัญหาด้านการจัดประสิทธิภาพของบุคลากร และปัญหาด้านการพัฒนาผู้เรียน ส่วนความต้องการในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพบว่าด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องการให้บุคลากรทุกฝ่ายให้ความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย

1.2 ด้านบริหารบุคลากร พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างยั่งยืน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ชินสี (2552) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอมิริม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์/รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 61 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการศึกษาพบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันยังพบปัญหาบุคลากรขาดประสิทธิภาพ ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ งบประมาณไม่

เพียงพอการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัว อาคารสถานที่ที่ไม่ได้มาตรฐาน สภาพแวดล้อมภายนอกยังไม่มีควมรุ่มร้อนที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมภายในการจัดมุมประสบการณ์ไม่ครอบคลุมกิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อย ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการ บุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบทุกคน ไม่มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปเฝ้าเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับแนวทางพัฒนาพบว่า ควรสร้างแรงจูงใจและจัดสวัสดิการแก่บุคลากรให้มากขึ้น ประสานงานร่วมกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดจ้างบุคลากรในตำแหน่งนักการภารโรง เพื่อปฏิบัติหน้าที่หมุนเวียนในแต่ละศูนย์ กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เป็นแนวเดียวกันปรับปรุงอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย ควรให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการแก่ครูผู้ดูแลเด็ก พัฒนาบุคลากรให้ทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบ ให้ความรู้เรื่องกรณีเหตุแก่บุคลากรที่รับผิดชอบ และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขมาให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลและป้องกันสภาพพิษ

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นมากที่สุดในระดับปานกลาง คือ ทางเข้าออกจากตัวอาคาร มีความกว้างที่สามารถเคลื่อนย้ายเด็กจากตัวอาคารได้สะดวกหากเกิดอุบัติเหตุ ผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนิ เจริญใจ(2551) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ ตามมาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากการศึกษาถึงการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ พบว่า ประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อยู่ในระดับมาก ทั้งความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ และประชาชนที่อาศัยในตำบลเทพเสด็จในฐานะผู้ปกครองนักเรียน

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร แสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นว่าควรได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ญภา ศิริผดุง (2551) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า สภาพการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีดังนี้ 1) ควรมีการตรวจสุขภาพของเด็กและคณะครู 2) เพิ่มบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านปฐมวัย 3) ควรจัดอาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัย เพิ่มห้องน้ำและห้องปฐมพยาบาลให้เพียงพอ 4) จัดหาหนังสือและอุปกรณ์การสอน เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 5) จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้กับผู้ปกครอง ควรมีการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานของเด็ก 6) ควรจัดให้มีเครือข่ายการพัฒนาเด็กเล็กภายในศูนย์ ให้ความรู้ด้านต่างๆ กับเด็กเล็กและผู้ปกครอง

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน แสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีปัญหในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าควรได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กของผู้ปกครอง ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รณณ ประสาทกุล (6-2-2553-386) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบ ทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย แสดงให้เห็นว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานผู้จัดการศึกษาปฐมวัยมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา ชูเชื้อ (2553) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และเจ้าหน้าที่กองการศึกษา สังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานด้านผู้เรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ มาตรฐานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมาตรฐานด้านบุคลากรเป็นอันดับที่ 3 แต่คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาตามมาตรฐานแตกต่างกับครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย และเจ้าหน้าที่กองการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .052. ผลการเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า ครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบริหารบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์ ทองวิจิตร (2553) ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน ศึกษากรณีเฉพาะเทศบาลตำบลเทพราช ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน

เทศบาลตำบลเทพราช จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน เทศบาลตำบลเทพราช จำแนกตามอาชีพโดยรวมและรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่า ครูผู้ดูแลเด็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนงบประมาณในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กให้มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ควรแบ่งงานให้ชัดเจนระหว่างผู้ดูแลเด็ก สายการบังคับบัญชางานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรมอบอำนาจให้ชัดเจน โดยกำหนดขอบเขตอำนาจให้ชัดเจนได้

1.2 ด้านบริหารบุคลากร บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ อาจมีการพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาอบรมหรือศึกษาดูงานตลอดปีงบประมาณ

1.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมและมีทางเข้าออกที่กว้างขวาง ส่วนตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกให้มีต้นไม้ใหญ่เพื่อร่มเงาหรือมีโครงสร้างหลังคาเพื่อการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และควรจัดให้มีบุคลากรดูแลหรือรับผิดชอบเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นการเฉพาะ

1.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดการศึกษาด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมให้เด็กได้รับการเสริมพัฒนาการที่ครบทั้งสี่ด้าน อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จัดทำเอกสารทางด้านวิชาการเพื่อเผยแพร่กิจกรรมต่อชุมชน

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กมี บทบาทในการเชื่อมโยงให้บ้านและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสร้างสัมพันธ์กับชุมชน บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาให้กับผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น ได้รับทราบความเคลื่อนไหวการจัดการศึกษาท้องถิ่นเป็นระยะๆ

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้ดูแลเด็ก ได้มีโอกาสพบปะ หรือประชุมร่วม เพื่อระดมแนวคิดพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแข่งขัน

กิจกรรมทักษะทางวิชาการ การแข่งขันกีฬา ทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระดับอำเภอ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้เข้มแข็งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น เป็นประจำทุกสามปี เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแห่งๆไป เพื่อให้ได้ข้อมูลในการนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องทุกสามปี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- จรรยา ชินสี. (2552). แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธนพล ดอนชวนชม. (2552). แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วี อินเดอร์ปริ้น.
- นันทิชา ชูเชื้อ. (2553). การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามมาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- ปรีศณี เจริญใจ. (2551). การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จอำเภอตอย สะเกต จังหวัดเชียงใหม่. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เพ็ญภา ศรีผดุง. (2551). สภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- วิรัตน์ ทองวิจิตร. (2553). ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเทพราช. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).